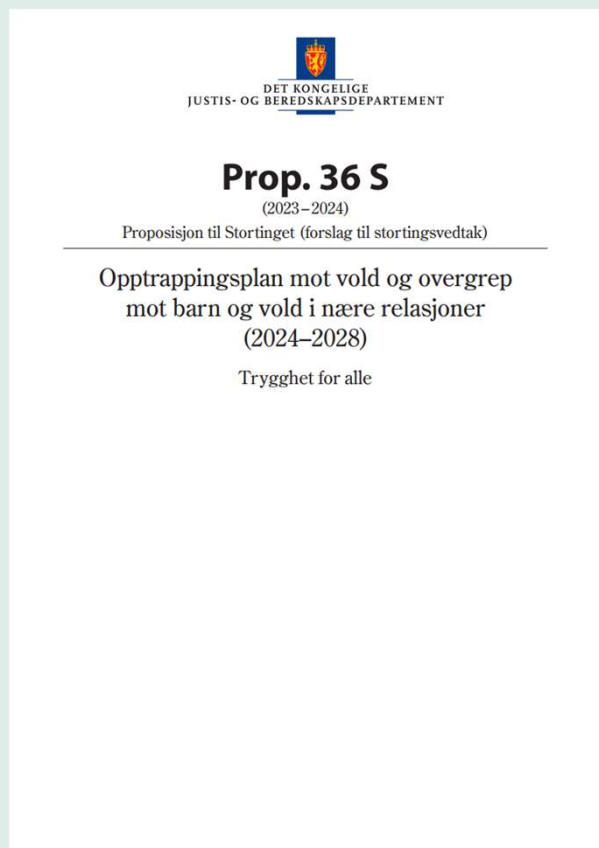

Forebygging av vold i nære relasjoner

Orientering i hovedutvalg for arbeid, aktivitet og inkludering

Forebygge, avdekke, avverge, følge opp

Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-3 a

Kommunens ansvar for å forebygge, avdekke og avverge vold og seksuelle overgrep

«Kommunen skal ha særlig oppmerksomhet rettet mot at pasienter og brukere kan være utsatt for, eller kan stå i fare for å bli utsatt for, vold eller seksuelle overgrep. Kommunen skal legge til rette for at helse- og omsorgstjenesten blir i stand til å forebygge, avdekke og avverge vold og seksuelle overgrep.»

Tre nivåer av voldsforebygging

Universell

- Opplæring i skolen
- Holdningskampanjer
- Helsestasjonstilbud
- Foreldreveiledningskurs

Selektiv

- Foreldrestøttende tiltak for omsorgsgivere som selv har vært voldsutsatt eller som er i en vanskelig livssituasjon

Indikativ

- Krisesentertilbud
- Behandlingstilbud til utøvere
- Tiltak fra barnevernstjenesten
- Beskyttelsestiltak i regi av politi

Mange bidrag, noen eksempler

- Handlingsveileder vold i nære relasjoner
- Rutine «Håndtering av mistanke om vold/overgrep mot bruker»
- Drammen krisesenter
- Nok.Drammen
- RISK (Sør-Øst politidistrikt)
- Alternativ til vold (ATV)

VOLD I NÆRE RELASJONER – HVA GJØR VI?

En handlingsveileder utarbeidet for ansatte i Drammen kommune

Et godt sted å leve

TryggEst - et voksenvern

- TryggEst skal bidra til å forhindre, avdekke og håndtere vold og overgrep mot voksne mennesker som i liten eller ingen grad er i stand til å beskytte seg selv.
- TryggEst-modellen inneholder forslag til organisering av arbeidet mot vold og overgrep i en kommune, og flere verktøy som kan brukes i dette arbeidet
- Modellen er utviklet av Bufdir i samarbeid med utvalgte pilotkommuner
- Kommunen etablerer et TryggEst team som både ansatte og innbyggere kan kontakte ved bekymring.

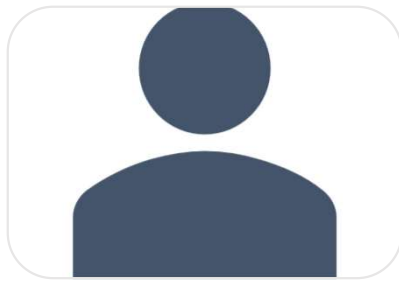
**Hvorfor starte
med TryggEst
i din kommune?**

Frihet til kommunal variasjon – med en felles kjerne

**Tydelig
forankring/lederteam**

En koordinator

Et tverretatlig team

Et telefonnummer

Målgruppe - risikoutsatte voksne

- Risikoutsatte voksne som i liten grad er i stand til å beskytte seg mot overgrep, og som antas å være dårlig i stand til å melde fra om overgrep
- Omfatter personer over 18 år som mottar, eller burde mottatt offentlige tjenester, for eksempel:
  - Personer med nedsatt funksjonsevne
  - Personer med rusavhengighet
  - Personer med fysisk eller psykisk sykdom
  - Eldre personer

Erfaringer fra andre kommuner

- 2024: Om lag 80 kommuner har etablert TryggEst eller er i ferd med å starte opp
- Resultatet fra pilotering av TryggEst (2020) viser at kommunene i gjennomsnitt har avdekket seks til åtte ganger flere volds- og overgrepssaker
- Men variasjon blant kommunene, og enkelte (bydeler i Oslo) hadde utfordringer med å implementere modellen
- Mindre tilfeldig og mer systematisk håndtering av saker
- Sakene handler om fysisk og psykisk vold, seksuelle overgrep og økonomisk utnyttning.
- De fleste sakene gjelder vold i nære relasjoner
- Relativt få saker hvor utøvere er medbeboere/andre brukere av tjenestene og ansatte
- De fleste melderne er ansatte, en del kommer fra de utsatte selv, få saker fra innbyggere og pårørende

Kurt Elvegård, Terje Olsen, Jan Tøssebro og Veronika Paulsen

TryggEst: Bedre beskyttelse av overgrepsutsatte voksne

Sluttrapport: To års forsøk med TryggEst

Hva kan en kommune oppnå med TryggEst?

- Hjelp til å systematisere arbeidet med å forebygge, avdekke og håndtere vold og overgrep mot sårbare voksne
- Hjelp til kompetanseoppbygging av TryggEst koordinator, TryggEst team og ansatte i kommunale tjenester
- Tilgang til og opplæring i verktøy utviklet for TryggEst
- Nettverkssamling med Bufdir og andre TryggEst kommuner
- Tilgang til informasjons- og profileringsmateriell spesielt utviklet for TryggEst

eksempel på brosjyre
for TryggEst-kommuner

Du har RETT til å være trygg

Et informasjonshefte om
vold og overgrep

 TryggEst.no
Bufdir

Hva vil det kreve av kommunen?

- **Økonomiske konsekvenser:**
  - Driftskostnader og opplæringskostnader: TryggEst koordinator, kompetansehevingstiltak, informasjonsmateriell
  - Tilskuddsordning Bufdir
- **Ressursbruk:**
  - Informasjonsspredning og kompetanseheving
- **Organisering og forankring:**
  - Definere hva TryggEst skal være og hvor det kan plasseres i organisasjonen

Hva har vi allerede og hvordan kan vi utnytte potensialet i allerede eksisterende tiltak, kompetanse og strukturer?